

Dosarul nr. 2ra-87/23
2-20137871-01-2ra-19012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Vasilache)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Reforma Art” cu privire la constatarea încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal, obligarea excluderii informațiilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic și a fost menținută hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 03 noiembrie 2020, Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Reforma Art” și redacția „Jurnal TV” cu privire la constatarea încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal, obligarea excluderii informațiilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 23 iunie 2020, în cadrul emisiunii „Jurnalul orei 19:00”, transmise de postul de televiziune „Jurnal TV”, a fost difuzat un reportaj, localizat în intervalul 22 min 02 sec - 24 min 01 sec, cu genericul „Focar de COVID la RED-Nord Bălți”, reportajul fiind publicat pe pagina web.

Au menționat că, în contextul reportajului difuzat, au fost furnizate public informații, inclusiv prin postarea unei scrisori anonime, ce ține de încălcarea vieții private și a protecției datelor cu caracter personal a Ludmillei Lesnic și Iulian Lesnic, fiind făcute următoarele afirmații: șefa Serviciului Personal Ludmila Lesnic ne-a infectat cu virus [pe salariații RED- Nord SA din municipiul Bălți] (...); Persoanele de la care a pornit infectarea cu COVID, cum am spus și sus este șefa de serviciu personal Ludmila Lesnic, care s-a infectat de la feciorul ei, șef al serviciului de evidență a energiei, Iulian Lisnic. Ludmila Lesnic, știind că fiul său are febră și că ar fi posibil infectat și că s-a aflat mereu în contact direct cu el, nu a luat nici o măsură ca să se testeze sau să se adreseze medicului; Șefa de serviciu personal Ludmila Lesnic, conștient, (...) nu a plecat la medic având simptome, dar a stat până în ultimul moment (...) Ea venea la lucru mai dimineață ca să nu treacă termometrul sau dacă și îl trecea suntem siguri la câtă influență are aici, închide la toți gura; - (...) ea [Șefa Serviciului Personal RED-Nord SA din municipiul Bălți Ludmila Lesnic] e vinovată de această gravă situație (...); - Ludmila Lesnic a fost testată pozitiv (...).

Au reținut că, au adresat redacției postului de televiziune „Jurnal TV” și ÎCS „Reforma Art” SRL cerere prealabilă, prin care și-au exprimat dezacordul cu modul abuziv și ilegal de intruziune în viața privată a acestora, invocând încălcarea protecției datelor sale cu caracter personal și a secretului medical, solicitând, în final, excluderea informației, publicate pe pagina web www.jurnaltv.md, expuse în articolul cu genericul „focar de COVID la RED-Nord Bălți” și compensarea, în termenii prevăzuți de legislație, a prejudiciului moral cauzat, în valoare de 100 000 de lei.

Au indicat că, cererea prealabilă a fost recepționată de redacția postului de televiziune „Jurnal TV” la data de 21 iulie 2020, respectiv de către ÎCS „Reforma Art” SRL la data de 22 iulie 2020, fapt confirmat prin avizele de recepție, însă acestea au fost lăsate fără atenție.

Au relatat că, publicațiile respective, efectuate de către pârâți, comportă toate semnele unei intruziuni în viața privată a reclamanților, prin divulgarea datelor cu caracter personal ale acestora și a secretului medical privind aflarea lor la tratament în unitățile de asistență medicală, privind starea lor de sănătate, problemele de diagnostic, circumstanțe în legătură cu boala și cu alte fapte, fără consimțământul celor două persoane vizate.

Au considerat că, aceste acțiuni la adresa Ludmillei Lesnic și Iulian Lesnic conțin încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și standardelor internaționale în domeniu privind starea de sănătate, fiind publicate informații dintr-o sursă anonimă, care au afectat și afectează în continuare drepturile garantate de legislația privind datele cu caracter personal, cauzându-le reclamanților prejudicii materiale și morale enorme.

Au susținut reclamanții că, a fost încălcat inclusiv dreptul la păstrarea datelor cu caracter personal, operându-se cu informații parvenite printr-o scrisoare anonimă, care nu corespunde adevărului, astfel afirmând în intervalul 22:41-22:59 al reportajului că, persoanele de la care a pornit infectarea cu COVID - șefa Ludmila Lesnic, care s-a

infectat de la feciorul ei, șef al Serviciului de evidență a energiei. Ea venea la lucru mereu mai dimineată, ca să nu-i fie verificată febra. Ludmila Lesnic a stat la serviciu până nu i s-a semnat concediul de odihnă” etc.).

Au învederat că, astfel s-au creat premise reale de a duce în eroare cetățenii Republicii Moldova, inclusiv angajații întreprinderii SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” și a răspândi neautorizat datele cu caracter personal ale subsemnatei Ludmila Lesnic.

Au reiterat că, a fost încălcată legislația în partea ce ține de protecția datelor cu caracter personal, iar pârâții nu au dat dovadă de diligență în activitate jurnalistică, prin ce s-au încălcat drepturile reclamantilor, fiindu-le cauzat și un prejudiciu moral.

Au solicitat Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic constatarea faptului încălcării drepturilor și libertăților fundamentale prin prisma art. 8 din CEDO, obligarea redacției postului de televiziune „Jurnal TV” și ÎCS „Reforma Art” SRL de a exclude informațiile publicate pe pagina web www.jurnaltv.md expuse în articolul cu genericul „Focar de Covid la RED-Nord Bălți”, încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă totală de 100 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin Încheierea din 06 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintate de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic împotriva redacției Postului de Televiziune „Jurnal TV”, fiind acceptată spre examinare acțiunea formulată împotriva SRL „Reforma Art”.

Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La data de 07 martie 2022 Ludmila Lesnic, reprezentată de avocatul stagiar Iurie Zaica, a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La data de 16 martie 2022 Iulian Lesnic a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic și a fost menținută hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a indicat că, orice persoană care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal, efectuată ilegal sau căreia i-au fost încălcate drepturile și interesele garantate de Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, are dreptul de a sesiza instanța de judecată pentru repararea prejudiciilor materiale și morale.

Instanța de apel a reliefat că, legea enunțată supra, statuează expres că, controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele prezentei legi se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal,

prin emiterea Deciziei care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Consecvent, instanța de apel a considerat necesar de a reitera poziția primei instanțe, potrivit căreia, constatarea încălcării Legii nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, nu ține de competența instanțelor de judecată.

Instanța de apel a subliniat că, doar după constatarea încălcării legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal, instanța de judecată poate hotărî asupra reparării prejudiciilor materiale și morale în urma constatării de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a încălcării prelucrării de date cu caracter personal efectuată ilegal sau căreia i-au fost încălcate drepturile și interesele garantate de legea nominalizată.

La caz, instanța de apel a constatat că, Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic, nu au formulat careva plângeri în scris în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, ne fiind emisă careva Decizie privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În ordinea de idei descrisă supra, instanța de apel a subliniat că, instanța de judecată nu poate substitui funcțiile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, și nu este în drept de a se expunâne cu referire la încălcările drepturilor reclamanților cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Consecvent, instanța de apel a notat că, pretenția privind constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale reclamanților prin prisma art. 8 CEDO, derivă din prevederile legale statuate în Legea nr.133, astfel fiind necesară aplicarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal și a procedurilor prevăzute de legea în cauză.

În circumstanțele descrise supra, ținând cont de faptul că, la actele cauzei nu se reține cu titlu de probă nici un act sau decizie a organului de control al prelucrărilor de date cu caracter personal, prin care s-ar constata cu certitudine încălcarea Legii nr.133 din 08 iulie 2011, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a conchis asupra netemeinicii acestei pretenții, or, afirmațiile reclamanților apelanți nu au fost probate în mod corespunzător.

La fel, instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe privind respingerea capătului de cerere privind excluderea informației difuzate în privința reclamanților și publicate pe pagina web www.jurnaltv.md, expuse în articolul cu genericul „focar de COVID la RED-Nord Bălți” și repararea prejudiciului moral, acestea fiind cerințe subsecvente cerinței de constatare a încălcării drepturilor și libertăților, conform ar.8 CEDO.

Corespunzător, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată inclusiv și pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, prin prisma art.94 din Codul de procedură civilă, acestea urmând a fi compensate doar pentru partea care a avut câștig de cauză.

La data de 22 decembrie 2022, Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic au declarat recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând

admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral și constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale Ludmillei Lesnic și Iulian Lesnic, prin prisma art. 6 și art. 8 CEDO.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond și instanța de apel au încălcat art. 6 și art. 8 CEDO și anume dreptul la un proces echitabil și dreptul la viața privată și de familie.

Totodată au indicat că instanța a admis un ansamblu de încălcări grave și anume nu a supus examinării pretenții înaintate de recurenți, iar principalele circumstanțe pentru soluționarea cauzei nefiind în genere constatate și elucidate, normele de drept material au fost aplicate eronat, în mare parte prin interpretări contrare legii, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil, dreptul la viața privată și de familie, dreptul la un remediu efectiv și securității raporturilor juridice, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Au menționat că este lipsită de temei concluzia instanței de fond privind pretinsa competență exclusivă a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal asupra plângerii recurenților din prezenta cauză, dar mai ales condiționarea actului de justiție prin emiterea prealabilă a unui act administrativ.

Au notat că instanța de apel a preluat abordarea dată prin hotărârea primei instanțe precum că constatarea încălcării Legii nr. 133 din 08 iulie 2022 privind protecția datelor cu caracter personal nu ține de competența instanțelor de judecată, fără să răspundă la argumentele enunțate de apelanți în care s-a pretins încălcarea art. 8 din CEDO și fără să-și motiveze poziția, prin ce a adus atingere principiului securității raportului juridic, or, instanța a dat apreciere finală unei chestiuni în care se pretinde încălcarea art. 8 din CEDO, restricționându-se și posibilitatea de a-și valorifica dreptul pretins încălcat, contrar art. 6 din CEDO.

Au reținut că instanțele de judecată nu au motivat soluțiile pronunțate. Acestea s-au rezumat la o reproducere a unor texte care au fost eronat interpretate, prin detalizări neargumentate care au caracter subsecvent și abstract, fără o abordare concretă a acestora la cauza respectivă și în afara prezentării considerentelor din care să rezulte concret modul în care a apreciat că se impune adoptată anume soluția pronunțată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Iulian Lesnic, prin intermediul oficiului poștal, iar reprezentantului recurentei Ludmila Lesnic, avocat stagiar Iurie Zaica, prin intermediul poștei electronice la data de 24 octombrie 2022 (f.d. 176, 177).

Astfel, recursul, declarat la 22 decembrie 2022, este în termen.

La 19 ianuarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimă SRL „Reforma Art”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 195).

Prin referința depusă la 15 februarie 2023, SRL „Reforma Art”, reprezentată de avocatul Pavel Duimitru, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic,

nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ludmila Lesnic și Iulian Lesnic se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic